

Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende

V.Z.W.

(volwaardig afgekort V.N.A.O.-v.z.w.)

(Bestemming)

P 708549

Driemaandelijks tijdschrift - 1ste trimester 2009 - nr. 75
Afgiftekantoor Oostende 1

Gelukkig nieuwjaar
2009

Schelpenkunst van Luca Del Monte

In dit nummer:

Ledenfeest • Filmavond • Garnalen uit de IJszee • Krill • Maritieme archeologie •
Tomas Termote • U-boot wrakken 14-18 • Overbevinging en wereldcrisis •
Maritieme cultuur • O.87 • Biomateriaal • Steunende leden • Ons Gazetje

Gedrukt op chloorvrij papier.

INLICHTINGEN

De Vriendenkring van het Noordzee-Aquarium Oostende werd gesticht op 1 juli 1990 als feitelijke vereniging. Op 24 februari 1997 werd de feitelijke vereniging omgevormd tot een vereniging zonder winstoogmerk volgens de wet van 27 juni 1921. De statuten verschenen in het Belgische Staatsblad op 24 april 1997 in de bijlage onder het nummer 5954 blz. 3308 en 3309. Deze statuten werden gewijzigd en gecoördineerd op 6 december 2004 als gevolg van de nieuwe V&S-wet van 2 mei 2002. De vereniging staat wettelijk bekend met het ondernemingsnummer 0460.438.808 met zetel Aquariumgebouw, Visserskaai 8400 Oostende

De vereniging: "V.N.A.O.-V.Z.W." heeft volgens art. 3 van de statuten als doel:

1. Een beweging op gang brengen ten gunste van het Stedelijk Noordzeeaquarium Oostende en alles te doen wat van aard is om de publieke belangstelling ervoor te stimuleren.
2. Bij te dragen tot het verrijken van het patrimonium van het Stedelijk Noordzeeaquarium Oostende.
3. Voor haar leden natuur- en milieu-educatieve programma's uitwerken in verband met de fauna en de flora van de zee.
4. Het bevorderen van de maritieme cultuur.
5. Het beschermen van het milieu op zee en in de kustgebieden en het beschermen en benutten van natuurlijk en architecturaal erfgoed in Belgische zeegebieden.
6. In samenwerking met de visserij wetenschappelijke waarnemingen doen in verband met de fauna en de flora van de zee.
7. Meewerken aan duurzame ontwikkeling van de kustgebieden met visserij.

V.N.A.O.-V.Z.W. is lid van:

De Federatie der Vrienden van de Musea van België

De Cultuurraad en de Milieuraad van Oostende

De VZW Visserijfeesten van Oostende

De leden ontvangen het driemaandelijks tijdschrift en genieten, mits voorlegging van de lidkaart, gratis toegang tot het Aquarium en ook de andere stedelijke musea van Oostende. Dit wordt toegestaan door het Oostendse Stadsbestuur.

U kunt lid worden door een jaarlidgeld van **7,50** euro (vanaf 2009) over te schrijven op rekening 280-0706209-86 van V.N.A.O. – V.Z.W. Visserskaai Oostende

Een extra bijdrage van steunende leden is van harte welkom.

Wie 12,50 euro en meer betaald, wordt vermeld in een erelijst.

Een reeks adverteerders schenken onze vereniging hun vertrouwen en steunen aldus de werking. We danken ze van harte en bevelen ze allemaal warm aan.

Het Noordzeeaquarium op de Visserskaai te Oostende is gans het jaar geopend op alle weekends en dagelijks van 1 april tot 30 september van 10 tot 12 en van 14 tot 18 uur

Op aanvraag voor groepen en scholen zijn er rondleidingen met gratis gids.

Aanvraag kan telefonisch op nr. 059 500876

of per e-mail: [Noordzeeaquarium@oostende.be](mailto: Noordzeeaquarium@oostende.be)

Verdere info op de website: <http://users.skynet.be/noordzee.aquarium>.

NEGENTIENDE AQUARIUMFEEST

Zaterdag 21 (eenentwintig) februari 2009 vanaf 12u.30 's middags

**FEESTZAAL HOTEL-RESTAURANT GROENEVELD (eigen parking)
Torhoutsesteenweg, 655 B-8400 Oostende - tel 059 80 86 51**

ALLEN VAN HARTE WELKOM BRENG OOK UW VRIENDEN EN KENNISSEN MEE.

Feestprogramma : . Toespraakje
 . Uitreiking Trofeeën 2008
 . Fijnproeversmaaltijd
 . Gezelligheid met live-muziek van het duo Odette en André
 . Entertainment: dansen is niet verboden

Menu:

Aperitieven: Porto- Sherry- Fruitsap en smulhapjes

Tongfilets op Normandische wijze

Aspergeroomsoep (twee keer bedienen)

Varkenshaasje met archiducsaus, groentenboeket en kroketten
 (drie keer bedienen)

Gecarameliseerde ananas met speculoosjes

Koffie of thee met versnaperingen

Deelname per persoon 40 (veertig) euro

Inschrijven en vooraf betalen vanaf nu door storting op rekening
280-0706209-86 van de Vriendenkring Noordzeeaquarium Oostende
 Bankstorting ten laatste tot 16 februari 2009

Inschrijven en vooraf betalen kan ook bij onderstaande bestuursleden of aan
 de balie van het Aquarium op de Visserskaai te Oostende ten laatste tot 17
 februari 2009.

Robert Coelus
 voorzitter
 tel. 059 236 237
 E-mail: robert.coelus@telenet.be

Fernand Guilbert
 schatbewaarder
 tel. 059 70 43 69

Eddy Eneman
 secretaris
 tel. 059 50 20 95

Tel. Aquarium 059 50 08 76 - e-mail: noordzeeaquarium@oostende.be

LIDMAATSCHAP 2009

Het jaarlidgeld 2009 voor onze leden werd vastgesteld op **7,50 (zeven euro 50 cent)**

Leden ontvangen vier keer per jaar het trimestrieel tijdschrift dat thans in kleurendruk is.

Deze kleurendruk kan door de steun van onze leden die een extra-bijdrage leveren waarvoor we ze van harte danken. Steunende leden die 12,50 euro en meer betalen worden vermeld in een lijst die telkens verschijnt in het ledenblad.

Lidgeld kan betaald worden door middel van het hierbij gevoegde overschrijvingsformulier of aan de balie in het Noordzeeaquarium op de Visserskaai te Oostende of ook nog bij de bestuursleden

Statutaire Vergadering

De jaarlijkse algemene vergadering is gepland op donderdag 19 maart 2009.

Volgens onze statuten vormen alle werkende leden samen de Algemene Vergadering van de vereniging. Gewone leden worden niet uitgenodigd. Ieder gewoon lid kan ook werkend lid zijn mits daartoe een aanvraag te doen bij het Bestuur

De werkende leden worden uitgenodigd op de Algemene Vergadering door middel van een brief

De vergadering is gepland op die datum te 19 u. in het Fort Napoleon.

Alle werkende leden noteren alvast de datum van 19 maart 2009.

FILMAVOND

Vrijdag 30 januari 2009- 20 uur
 In de zaal van het Maritiem Instituut van het
 Gemeenschapsonderwijs (MIGO)
 Mercatorlaan 15 te Oostende

1. DE BERGING VAN DE TRICOLOR

Op 14 december 2002 kwam het Noors autovrachtschip Tricolor in aanvaring met het containerschip Kariba ter hoogte van Duinkerke. De Tricolor kapseisde.

De film toont de volledige berging van het tricolorwrak

2. DE WERELD VAN IVAN GOOD

Deze te Oostende wonende jachtman en kunstenaar is zoals hij zelf zegt "zot van boten".

De film verhaalt zijn liefde voor de zee en de schepen. Op een speciale manier geeft hij daarvan uiting in zijn kunstwerken.

3. BELGISCHE HAVENS IN DE JAREN VIJFTIG

Beelden van het havengebeuren in de jaren vijftig in Oostende, Zeebrugge, Gent, Brussel en Antwerpen.

4. 1919 KONING ALBERT I TE OOSTENDE

1939 VEILIGHEID OP MAALBOTEN

1946 KORTE STORY VAN 100 JAAR MALE

De filmen worden geprojecteerd op groot scherm. Deze filmavond wordt georganiseerd door de bond van oud-leerlingen 'Mercator' en de Vriendenkring van het Noordzeeaquarium

Alle belangstellenden van harte welkom

De toegang is gratis

TE KOOP: EETSERVIES MET VISMOTIEVEN

Dit servies in "Waechtersbach" porselein dateert van ca. 1920

Het werd gemaakt in Duitsland.

Bestaat uit groot bord met uitdruipbord-schaal met deksel-sauspan-12 borden

Foto van enkele delen hieronder

Ook te zien op internet

www.veilingmaastricht.nl

en zoek dan visservies

Voor inlichtingen

bel GSM 0498 732713

**Ontdek de
zee van
achter je
eigen PC!**

Ga naar www.ZeelInZicht.nl

GARNALEN UIT DE IJSZEE

Ter gelegenheid van het inwerking stellen van de eerste garnalenpelmachines in de vismijn te Oostende hadden we het uitvoerig in ons vorig tijdschrift over de grijze garnaal (crangon) van onze kust. Via mevrouw Monique Lanoye ontvingen we een artikeltje uit 'Pour la Science nr 366-2008 met als titel 'Crevettes en Profondeur'. Dat was aanleiding om er wat verder opzoekingswerk over te doen.

Onlangs blokletterde ABC-News in Science dat de algemeen voorkomende Antarctische garnaal **Euphasia superba** in het zuidpoolgebied ook aangetroffen wordt tot op diepten van 3000 meter. Men dacht voordien dat deze garnaal alleen leefde in de oppervlaktewateren.

NATIONAL GEOGRAPHIC

Find more wallpapers at www.nationalgeographic.com
© 2008 National Geographic Society. All rights reserved.

Photograph by George F. Mobley

Deze waarneming in de diepzee gebeurde door de robot ISIS aan boord van de RSS James Clark Ross in het zeegebied van de St. Marguarite baai aan de westelijke zijde van Antarctica. Door de wetenschappers werd ook vastgesteld dat de eierdragende volwassen vrouwelijke Euphasiagarnalen zich voeden op die diepte met de daar drijvende schalen of vervellingresten van andere muitende schaaldieren.

Deze merkwaardige vaststelling noopt de kennis over de ecologie van de diepzee te herzien.

Britse zeewetenschappers willen het diepzeeonderzoek op de voorgrond brengen en hopen meer te ontdekken over de effecten

van de ijsmassa's op de oceaانبodem en zo ook meer te weten over de fauna en flora van de koude diepe wateren.

Engels onderzoek op Antarctica

Expedities naar Antarctica worden ondernomen door de Engelse ijsbreker en onderzoekingschip RRS James Clark Ross. Dit schip is verbonden aan het Oceanographisch Centrum van Southampton en werd gebouwd in 1990. Het schip kan met een snelheid van twee knopen een ijslaag van één meter breken. Ook is het speciaal uitgerust om zich een weg te banen door het pakij. Aan boord is er ook een diepzeerobot. De bemanning bestaat uit 28 man en telkens kunnen een dertigtal onderzoekers mee op expeditie. Deze grote ijsbreker kreeg de naam van de Engelse ontdekkingsreiziger en zeevaarder Admiraal James Clark (1800-1862) die zuidpoolgebieden ontdekte. Hij was het ook die in 1831 de plaats van de magnetische zuidpool bepaalde.

Robot ISIS

SOURCE: National Oceanography Centre, Southampton

Deze soort vestzakduikboot werd gebouwd in de U.S.A. in samenwerking met de Woods Hole Oceanographic Institution.

De Isis is bestand tegen de enorme druk van de diepzee en is in staat om te werken op diepten tot 6000 meter. Met een kabel van 10 km blijft de robot aan het moederschip verbonden en wordt van aan boord bestuurd. De robot is uitgerust met lichten, camera's, sonars en beschikt over twee manipulators of een soort armen die stalen of sedimenten van de zeebodem kunnen

nemen. De robot heeft ook technisch materiaal mee zoals boren, netjes enz. die kunnen ingezet worden volgens de behoeften van de onderzoekers. Uit de verzamelde sedimenten van de diepzee kunnen wetenschappers de historie van de Antarctische zeegebieden achterhalen. Tevens kan men het dierlijke zeeleven bestuderen volgens de diepte in de waterkolom.

Diplodonta rotundata.

Een tweekleppig schelpdier dat eerder zeldzaam is voor onze kust en ook niet levend wordt aangetroffen in het littoraal maar dieper. Met de zandopsputtingen te Oostende werden ettelijke exemplaren meegevoerd. Het zand zou afkomstig zijn van de Buitenratel en mogelijks is de biotoop van dit eerder zeldzaam schelpdierdje door de zandwinners vernietigd. Niemand spreekt daarover... dat is de moeite niet...! Moet er nog zand zijn ?

R.C.

Foto: F. Nolf

KRILL

Krill is van oorsprong een Noors woord voor de garnaalachtigen die in immense zwermen of scholen voorkomen in de oceanen.

Maar meestal wordt met krill bedoeld de Antarctische krill die zijn habitat heeft in de koude wateren van de zuidelijke ijszeeën

rond het zuidpoolgebied of Antarctica.

Euphasia superba is de krillgarnaal die tot 6 cm groot wordt en waarvan de stock geschat wordt op 500 miljoen ton

Voeding

Met de zes borstpootjes filtert deze garnaal minuscule kleine algen (diatomeeën en flagellaten) uit het zeewater. Dit levende microvoedsel ontwikkelt zich onder de ijskap onder invloed van het zonnelicht. De groene schijn door de transparante huid van het kopgedeelte van de euphasia wijst erop dat deze ijszeegarnaal zich voedt met fytoplankton.

Plankton is de verzamelnaam voor alle vrij in het water zwevende organismen. Het fytoplankton is het plantaardige deel ervan. In aquaria werd vastgesteld dat bij de euphasia ook kannibalisme voorkomt. Dit fenomeen doet zich ook voor in de natuur in perioden van voedselschaarste zo bvb tijdens de volledig donkere winterdagen.

Voortplanting

Het voortplantingsseizoen van de Antarctische krill loopt van januari tot maart.

Typisch is het seksuele gedrag bij de euphasia: het mannetje

hecht een spermapakje vast nabij de genitale opening van het wijfje en wanneer rijpe eitjes langs de genitale opening het wijfjeslichaam verlaten worden ze bevrucht.

Een volwassen euphasia wijfje kan van 6000 tot 10 000 eitjes leggen.

Ecologie

Antarctische krill is de sleutel van het Antarctische ecosysteem en basisvoeding voor vele soorten pooldieren. Baleinwalvissen, pinguïns, zehonden, albatrossen en nog tal van soorten zeevogels voeden zich met krill.

Visserij

Krill wordt ook gevestigd in de orde van 100.000 ton per jaar. Vooral door Japanners en Polen.

In Japan is krill een delicatessen Krill wordt ook gebruikt als voedsel voor kweekvissen in de aquacultuur. Om bij kweekzalmen een meer roodkleurige tint van het zalmvlees te verkrijgen worden ze gevoed met krill.

Ook worden er omega3 vetzuren volgens een speciaal proces uit krill gehaald en dit voor de farmaceutische industrie.

Het krillbestand gaat achteruit sinds de jaren zeventig. Algemeen wordt aangenomen dat de op handen zijnde klimaatverandering de voornaamste oorzaak is waardoor het complete ecosysteem op Antarctica verstoord wordt.

*De Antarctische garnaal op
een Poolse postzegel.*

MARITIEME ARCHEOLOGIE

Vondsten door schipper P. Devey en de bemanning van de O.101 op 01 en 21-08-2008.

Op 01-08 werd door schipper P. Devey en de bemanning van de O.101 een stuk hout opgevist waarop een koperen plaatje bevestigd is, dat een aantal gegevens vermeld.

Er werd door het Noordzeeaquarium contact opgenomen met Ine Demerre, Erfgoedonderzoeker Maritieme archeologie van het Maritieme Team van het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE).

Zij verzamelde voor ons de volgende eerste bevindingen in samenwerking met Tomas Termote, onderzoeker maritieme wereldoorlogarcheologie.

De plank heeft zeker een Engelse herkomst en dateert uit WOI. Het is meer bepaald een onderdeel van een pakking of stand voor een springstoflading.

Mogelijk is het stuk hout afkomstig van de wrakresten van de HMS Brighton Queen. Deze radermijnveger liep op een mijn en zink op 06/10/1915.

Het koperen plaatje vertelt ons het volgende:

- Het driepikkelsymbool /I\ toont dat de herkomst/eigendom de Britse Overheid is (de "Broad Arrow").

- De letters R en L staan voor Royal Laboratory. Dat was een productiecentrum voor munitie in Woolwich Arsenal. Het is trouwens een teken dat te vinden is op alle munitie en onderdelen uit dit centrum
- Linksboven staat de productiedatum van de springstof, 30/8/15. Het kan ook de datum zijn van het voorwerp dat in de kist werd opgeslagen.
- Er wordt vermoed dat het om een enkelvoudig stuk springstof gaat met volgnummer 16668, een nummer dat ook terug te vinden was op het voorwerp in kwestie.
- LBS en OZS zijn gewichtsindicaties: pounds en ounces. Zo kunnen we aflezen dat de 'lading' zelf 260 LBS woog en dat het geheel (lading en omhulsel) 843 LBS of +/- 400 kg woog (dit is ongeveer 4 maal het gewicht van de lading). De lading was wellicht een mijn, omdat dergelijk voorwerp

een erg zware buitenschelp heeft. Dat zou het grote verschil verklaren tussen het totale gewicht en het gewicht van de lading.

Op 21/08 bracht de O.101 ons op de hoogte van een andere vondst. Het werd op ongeveer dezelfde plaats gevonden als het stuk hout.

Het voorwerp, dat ongeveer 150 op 100cm groot is, is te vergelijken met het onderstel van een dieptebom of mijn. De eerste vondst zou, omdat het ongeveer op dezelfde plaats gevonden werd, deel kunnen uitmaken van de bekisting van dit onderstel.

Het is dankzij de combinatie van beide vondsten dat de juiste identificatie van beiden kan bepaald worden.

Interessante sites zijn: www.maritieme-archeologie.be (databank) en www.vioe.be (website).

Dirk Dewilde, Noordzeeaquarium.

TOMAS TERMOTE - martieme archeoloog

Tomas Termote (1975) is een geboren en getogen Oostendenaar. In 1997 studeerde hij met grote onderscheiding af als licentiaat aan de K.U. Leuven met een verhandeling over de Duitse onderzeebootwrakken in de Noordzee.

Daaropvolgend zette hij zijn studies verder in Engeland (Bristol), om in 1999 als maritiem archeoloog (Master of the Arts) te eindigen. Aansluitend daaraan zette hij de studie in verband met de oorlog ter zee verder aan het Departement of War Studies in het gerenommeerde Kings' College in Londen.

Als geoefend duiker onderneemt Tomas samen met zijn vader Dirk (van wie hij de microbe te pakken kreeg) en een team van enthousiaste medewerkers duikexpedities op de vele oorlogswrakken op de bodem van de Noordzee en speciaal voor de Belgische kust.

In 1999 verscheen zijn licentiaatsverhandeling "Verdwenen in de Noordzee" in een aangepaste versie.

Hij is gespecialiseerd in het onderzoek van de stalen wrakken van de twee wereldoorlogen in de Noordzee. Hij werkte voor Aquascan International aan diverse projecten in Europa, Zuidoost Azië en Mozambique.

Voor het U-boot archief Cuxhaven zorgde hij voor de identificatie van het wrak van de UC-71 bij Helgoland.

Hij maakte een survey van enkele wrakken op het strand van Duinkerke.

Tomas ging ook op zoek naar resten en getuigenissen van het slagschip Admiral Graf von Spee in Montevideo en Buenos Aires.

Hij werd betrokken als historisch en archeologisch adviseur bij de bergingswerken om de maritieme toegang tot onze havens te verbeteren.

BOEKWERKEN VAN TOMAS TERMOTE

1. Verdwenen in de Noordzee

De geschiedenis van de Duitse U-boten aan de Belgische kust in de eerste wereldoorlog

Wet. Depot D/1999/6004/14 - 164 blz. verscheen bij Uitgeverij De Krijger, Dorpstraat, 144 te 9240 Erpe

2. Duinkerke en Dynamo

De evacuatie in de tweede wereldoorlog aan de hand van scheepswrakken voor de Belgische kust

Wet. Depot D/2000/6004/3 - 96 blz. Uitgeverij De Krijger Dorpstraat, 144 te 9240 Erpe

3. De Bevrijding aan de Kust

Een studie van de laatste maanden van de tweede wereldoorlog aan de hand van scheepswrakken

Wet. Depot D6004/2001/25 - 96 blz.

4. SMS Prangenhof

De voorposten flottille 1914-1918 aan de hand van professionele berging en maritiem archeologisch onderzoek

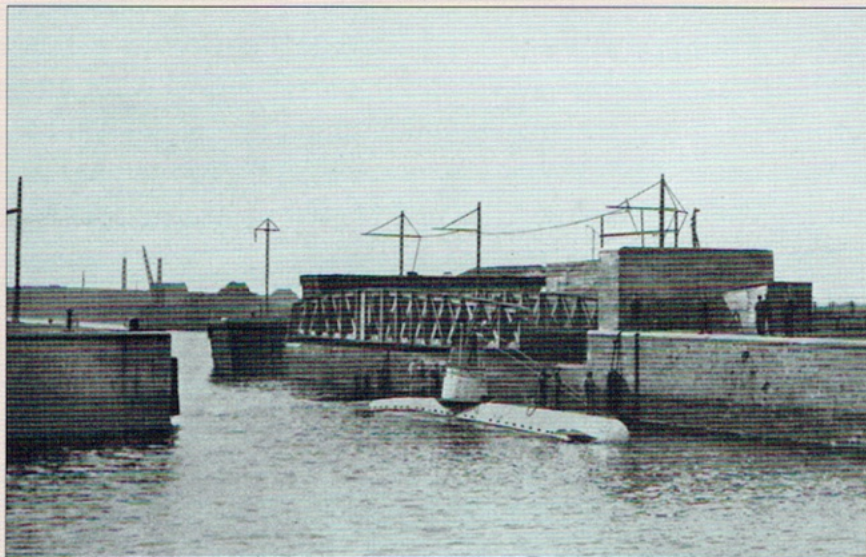
Wet. Depot D/2003/0467/2 - 145 blz.

Alle werken zijn geïllustreerd met authentieke fotografische beelden van toen.

Deze boekwerken zijn te verkrijgen bij de auteur Tomas Termote Sluisvlietlaan, 24 te 8450 Bredene - tel. 059 32 52 44

E-mail tomastermote@yahoo.com

Maritieme archeologie van u-bootwrakken: tastbare sporen van de oorlog op zee in de vroege 20^e eeuw -

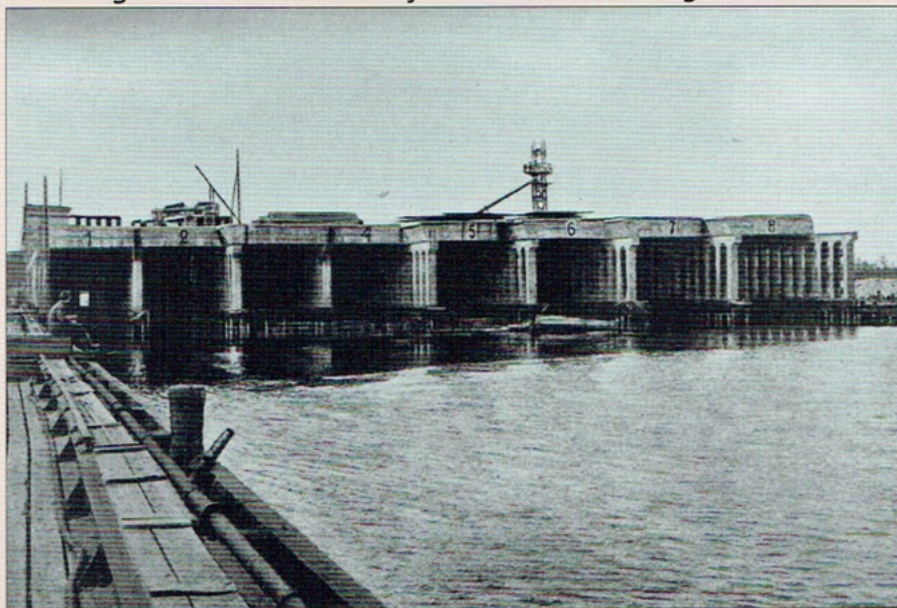
UB 1 type vaart uit de sluis te Zeebrugge 1914-1918

Bij de meeste mensen wordt de Eerste Wereldoorlog gesymboliseerd door namen zoals Passendale, Ieper, de Somme en Verdun. Deze geven het begin aan van oorlogsvoering op een grotere, mechanische en efficiëntere schaal.

Uiteindelijk waren het niet de grote veldslagen die de beslissende factoren zouden zijn bij de afloop van een oorlog. De blijvende bevoorrading van een land en het moreel van de bevolking hoog houden zouden de belangrijkste elementen zijn om een oorlog tot een goed einde te brengen. Aan geallieerde zijde kon dit enkel gedaan worden door de scheepvaartroutes, die bevoorrading uit alle hoeken van de wereld naar het thuis- en oorlogsfront brachten, open te houden.

De Duitse onderzeeboot was het enige wapen dat de Britse alleenheerschappij op zee bedreigde en naties op de rand van de hongersnood en van de overgave bracht. Het betekende ook het einde van een tijdperk waar twee machtige vloten elkaar bekampten in een traditionele zeeslag waarbij slagschepen op kleine stippen aan de horizon vuurden met zwaar geschut. De onderzeeboot was een vaartuig dat ontworpen werd uit de torpedoboot, een snel vaartuig dat torpedo's kon afvuren. Nu werd ze aangepast om een vijand ongezien te kunnen benaderen. Men bereikte een tijdperk met ongelimiteerde mogelijkheden inzake oorlogsvoering.

Tijdens de laatste jaren heeft de archeologie veranderingen ondergaan in haar denkwijze en heeft ze de recente geschiedenis ook als onderzoeksdomein opgenomen. Het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) heeft zo enige tijd geleden een cel gecreëerd die zich wijdt aan de archeologie van de Eer-

Brugge 1914-1918 - De 8 zaligheden - De eerste duikbootbunkers van de wereld.

ste Wereldoorlog in de Westhoek en meer recentelijk een cel maritieme en fluviale archeologie en varend erfgoed.

Alhoewel vele sporen en overblijfselen uit de vroege zee eeuw nu min of meer uit het landschap gewist zijn, toch vinden we er nog talloze sporen van terug in de bodem.

De oorlog op zee en de overblijfselen onderwater hebben ons een andere kijk gegeven op het verloop van de geschiedenis. Vroeger vertrouwden we enkel op geschreven bronnen om ons informatie te geven in verband met U-boot- en scheepvaartverliezen. Nu is de zee de beste plaats om betrouwbaar onderzoek te doen en zo feiten te ontdekken waarmee we de geschreven bronnen kunnen confronteren.

Tijdens vier jaar oorlog had Duitsland 40 km Vlaamse kust bezet en versterkt om drie grote duikbootbasissen uit te bouwen en te beschermen. Deze bewezen grote obstakels te zijn voor de alleenheerschappij van de Britse Royal Navy op zee.

De basissen van Oostende, Brugge en Zeebrugge herbergden honderden U-boten die van hieruit vertrokken op missies in de Noordzee, het Kanaal en de Atlantische Oceaan. Ze slaagden erin om bijna 5 miljoen ton geallieerd scheepvaartverkeer te vernietigen door middel van kanonvuur, torpedo's en mijnen. De kost van deze successen was heel hoog: 178 U-boten gingen verloren, samen met 5000 zeelui. De zwaarste verliezen werden geleden in het zuidelijke Noordzeegebied en het Kanaal.

De hoofdoorzaken van de verliezen waren te wijten aan de efficiëntie van de Britse Royal Navy om grote netversperringen, mijnenvelden en patrouillegebieden uit te zetten. Bijna 1/3 van alle - 28 - U-bootverliezen tijdens de oorlog waren gelegen in het gebied tussen Westkapelle in Zeeland, de Britse oostkust en het Kanaal in het zuiden.

De meeste van deze verliezen werden door de Duitse en Britse admiraliteiten aangegeven als "disappeared" of "verschollen",

want wanneer het om mijnevelden, dieptebommen of torpedo's ging was er niet altijd zekerheid omtrent de juiste plaats en wijze waarop een onderzeeboot vernietigd werd.

UB10 in Zeebrugge 1914-1918 met vlaggen als trofeeën van getorpedeerde schepen. Typisch voor de Duitse U-boten zijn de aangebrachte ogen op de boeg.

Om vandaag de dag een idee te krijgen van wat er juist op de zeebodem te vinden is, hangen we niet alleen af van de informatie afkomstig van de hydrografische diensten maar ook in belangrijke mate van de kennis van lokale vissers en duikers. Toch blijft de vraag: waarom is archeologie van zoste eeuwse schepen interessant en wat kunnen we meer leren over deze schepen?

Maritieme archeologie geeft ons de mogelijkheid om informatie omtrent verlies van U-boten te bevestigen of te verbeteren. Het zal ook een positieve identificatie opleveren van bepaalde schepen en aantonen hoe ze juist vergingen.

Het spreidingsveld van wrakken op een navigatiekaart zal ons de effecten tonen van de geallieerde U-boot bestrijdingsmiddelen. Een wrak positief identificeren zal na 90 jaar ook toelaten om de nabestaanden van verdwenen zeelui op de hoogte te brengen.

Vele bouwplannen en foto's van deze U-boten gingen verloren toen archieven vernietigd of verspreid werden tijdens en na de Tweede Wereldoorlog. Nu vertrouwen we dus op het bewijsmateriaal van de wrakken om ons een volledig beeld te geven van typologie en effecten van de U-boten, alsook het dagelijkse leven van de zeeman aan boord.

Wrakken van onderzeeboten kunnen ook gebruikt worden als leidraad in verband met de inwerking van corrosie, elektrolyse, stroming, stormen, fauna, flora en gebruikte vismethodes op het wrakkenbestand.

Tomas Termote

Sluisvlietlaan 28, B-8450 Bredene, België

E-mail: tomastermote@yahoo.com

OVERBEVISSING EN WERELDCRISIS: zoek de gelijkenissen ...

Roger Jansoone

Overbevissing en wereldcrisis, wat hebben die twee met elkaar te maken? Ogenscheinlijk weinig of niets. Zelf heb ik al enige ervaring met de problematiek van de overbevissing reeds sedert de jaren zestig, doch anderzijds vanuit mijn belangstelling voor visserij-economie (toen nog een zeer jonge wetenschap) kreeg ik ook enig nader inzicht in het wereldje van financiering en kredietverlening, een nogal gesloten wereldje waarin men niet zo gesteld is op potentkijkers, zeker niet wanneer het ambtenaren zijn. Is er dan enig verband tussen overbevissing en de huidige wereldcrisis?

Indien er al enig verband zou zijn, dan zou het allicht veeleer in negatieve zin zijn, in de zin van "vis er nu maar op los, want we hebben nu andere problemen om het hoofd". Hetzelfde zou dan kunnen gesteld worden wat betreft de problematiek van het leefmilieu en het broeikas-effect, allemaal kwesties die nauw aan elkaar verwant zijn en die men in tijden van economische en financiële crisis maar al te gemakkelijk opzij schuift.

Maar toch is er wel wat anders aan de hand, en wel helemaal anders dan men op het eerste zicht zou willen denken. Natuurlijk is de huidige wereldcrisis een prioritair probleem, niet in het minst omwille van het massaal wegvallen van tewerkstelling en andere sociaal-economische gevolgen van wellicht langere duur. Doch voor een aandachtig waarnemer is het vrij opvallend dat er ten gronde een verband bestaat tussen de ineenstorting van de wereldeconomie enerzijds en anderzijds de teloorgang van het leefmilieu, van de visbestanden en van de klimaatbeveiliging. Zij hebben eigenlijk allen een gemeenschappelijke oorzaak ... en precies om die reden is er geen enkele reden om de aanpak van het ene in de koelkast te stoppen omwille van de uiterst dringende en prioritaire aanpak van het andere.

Want was is het bankwezen eigenlijk? Men hoeft geen economie te hebben gestudeerd, om te weten dat een gezond en correct bankwezen berust op kredietverlening waarbij van de kredietnemer wordt verwacht dat hij op tijd en stond overgaat tot delging van zijn schuld zodat de kredietverlener op het einde van de rit zijn geld terugkrijgt plus de rente. En wat is dan een nep-bankwezen? Dat berust op nep-kredietverlening waarbij de kredietverstrekker, bewust of onbewust, het risico zoniet het gevaar loopt dat hij zijn geld waarschijnlijk niet meer volledig terugziet (laat staan de rente!) en waarbij hij ervan uitgaat dat "anderen" (d.i. de overheid, hetzij de belastingbetaler) wel zal (moeten) inspringen wanneer er een lelijke kink in de kabel komt. In een dergelijk "systeem" zorgen de hoofdacteurs er wel zorgvuldig voor, dat zij zelf geen enkel risico lopen, mooi de dans ontspringen en tijdig hun schaapjes op het droge brengen, liefst met een flinke "bonus"! In deze financieel-economische puinhoop valt het klassieke gesloten wereldje plots in duigen en in volle openheid ontvouwt zich dan het opwindend schouwspel van roofdieren, parasieten, hyena's, gieren en lijkenpikkers, ... en anderzijds een massa slachtoffers van het "systeem" die waarschijnlijk niet dom zijn maar wel onwetend, en in hun onwetendheid nooit hebben beseft wat er precies aan de hand was, tenzij wanneer het kalf verdronken is ...

Ziet u reeds bepaalde gelijkenissen? Vervang "bank" door "natuur", "leefmilieu", "zeeën en oceanen", "klimaat" ... en er gaat misschien reeds een lichtje op! Het sleutelwoord is "plundering", of het nu van de natuur is, de natuurlijke hulpbronnen, de visbestanden, e.d. of van de kleine spaarder en belegger. Alles valt duidelijk binnen hetzelfde schema, want ook de natuur moet beheerd worden zoals een bank en kredietinstelling.

Want al wat wij de natuur ontnemen, gebeurt op krediet. Het "kapitaal" is hier dan voedsel, drinkwater, grondstoffen, klimaat, e.d. Indien wij met dat kapitaal niet ordentelijk omspringen, dan krimpt het kapitaal, vervalt de kredietverlening en dreigt de "bank" zelf bankroet te gaan. De rente die wij voor het kapitaal van Moeder

Karel Michiels 2006
foto R. Jansoone

Aarde moeten betalen, stemt overeen met de kostprijs van onthechting, voorzorg en goed beheer. In het geval van de zeevisserij gaat het om "fisheries management", een in de jaren zestig bij ons ontsproten nieuwe maritieme wetenschap, ontstaan aan de verbeeldingskracht en het diep inzicht van de toenmalige hoofdinspecteur-directeur van de Zeevisserijdienst, Karel Michiels (intussen een krasse tachtiger, nog steeds bedrijvig, tevens lid van onze vereniging), die hierbij al vlug steun en wetenschappelijke begeleiding vond

bij wijlen Pieter Hovart, destijds directeur van het Rijksstation voor Zeevisserij. Indien men toen in Europa was ingegaan op zijn niet aflatend pleidooi voor een "input"-beleid (of "technische" maatregelen) in plaats van "output"-voorschriften (TAC's en quota), dan zou het overbevissingslandschap er nu wellicht helemaal anders hebben uitgezien ...

Het gaat hier dus duidelijk om een beleid, een politiek die ons allen aanbelangt en die dan ook door allen moet gedragen en gepropageerd worden, en dus niet alleen door politici en ambtenaren. Fundamenteel gaat het om het veilig stellen en behouden van de natuurlijke kringloop. In de zeevisserij gaat het om beschermde gebieden, "boxes", gesloten seizoenen, aangepast vistuig, e.d., kortom een kader waarbinnen het mogelijk is dat het natuurlijk kapitaal, in casu de visbestanden, zich ongehinderd kunnen voortplanten, regenereren of stabiliseren, om dan weerom en continu als "kredietkapitaal" ter beschikking te worden gesteld.

Wij mogen dus de exploitatie van de zeeën niet overlaten aan een nep-systeem van nep-kredietverlening. De gevolgen van een ineenstorting van de visbestanden kunnen onoverzichtelijk worden, net zoals bij de ineenstorting van het bankwezen. En net zoals

in het bankwezen is dat allemaal vrij goed te becijferen. In een gemeenschappelijke studie van de Wereldbank en van de F.A.O. wordt erop gewezen dat overbevissing ieder jaar ruim 50 miljard dollar kost, alleen al omdat het steeds moeilijker wordt om een nog behoorlijke visvangst te verwezenlijken en omdat hierbij gepoogd wordt via subsidies een vissersvloot in stand te houden die eigenlijk fel zou moeten krimpen. In dat ontstellend groot bedrag is evenwel niet begrepen de kostprijs van het geheel of gedeeltelijk wegvallen, in een aantal visserijlanden, van proteïnerijk voedsel voor een snel aangroeiende bevolking. Overbevissing wordt aldus een determinerende factor in de voedselcrisissen die naderbij komen. En dan zal het allicht, in financiële en economische termen, om zeer grote bedragen gaan, waarschijnlijk nog hoger dan de omvang van de huidige "reddingspakketten" voor noodlijdende banken en financiële instellingen ...

Als ex-visserij-ambtenaar is de IJslandvisserij van weleer mij uiteraard niet onbekend. Toen ik op IJsland was, heb ik mij nooit kunnen voorstellen dat o.a. een groot aantal Belgen hun lieve spaarcentjes zouden deponeren "of all places" ... bij een IJslandse bank. "IJsland" betekende toen voor iedereen "kabeljauw", overvloedig veel kabeljauw (met nog wat andere vissoorten erbij) en het gespreks- en onderhandelingsthema ging toen als het ware vanzelfsprekend over al die natuurlijke rijkdommen, over al dat "kapitaal" ... waarvan wij Belgen innig hoopten nog gedurende een zekere tijd enig "krediet" te kunnen loskrijgen. Nu blijkt dat van alle door de crisis getroffen landen IJsland er het ergst aan toe is. Maar IJsland beschikt nog steeds (en min of meer onverminderd) over zijn natuurlijk kapitaal. Het wordt dus de hoogste tijd dat nu overal het gezond verstand terugkomt en dat men terugkeert naar de tijd van toen. Overbevissing en wereldcrisis, ... zoek de gelijkenissen en trek er lering uit!

24/11/2008

1929 - O.87 Marie Isabelle vaart uit de Oostende haven

[Zie verder op volgende bladzijde]

Uit dit document blijkt dat eertijds het stadsbestuur gemachtigd was om aan vissers de toelating te verlenen de visserij in de kustwateren te beoefenen; daarbij was een eigendomsverklaring door de eigenaar voldoende.

Tegenwoordig is dat niet meer zo eenvoudig als vroeger. Er is nu heel wat administratieve rompslomp om een vislicentie te bekommen...

Document en foto ter beschikking gesteld door Mevr. Taecke.

ONOVERDEKTE NOCH MASTDRAGENDE VISSCHERSBOOTEN

VERKLARING VAN EIGENDOM

De ondergetoekene: *Dasseville Oscar*
visscher te *Oostende* verklaart bij deze dat de onoverdekte
noch mastdragende visschersboot toebehoorende aan de haven
van *Oostende*, genaamd "*Marie Isabelle*", dragende
N^o *0.87*, zijn eigendom is.

Oostende, den *30 april 1928*.
Dasseville Oscar

N^o *3162*

De Burgemeester en Schepenen der stad *Oostende*, na nauwkeurig
onderzoek, bevestigen dat de hiervorenstaande verklaring echt is; bijgevolg
mag de bovengenoemde visschersboot de kustvisscherij onder belgische vlag
uitoefenen.

Ageleverd te *Oostende*, den *30 april 1928*.

Wegens het College
De Sekretaris

De Burgemeester en Schepenen,

Stuvenberg

MARITIEME CULTUUR

Van Zeesymfonie tot Museumhaven

Het was in augustus 1992 dat de vriendenkring Noordzeeaquarium Oostende in de zaal EL MAR van de vroegere visserijschool Paster Pype op het St Petrus en Paulusplein een druk bezochte tentoonstelling organiseerde onder de titel "Zeesymfonie" waarbij de meeste "soft" maritieme organisaties van toen bij elkaar werden gebracht en zich aan het publiek konden voorstellen: het Rijksstation voor de Zeevisserij, het Unesco-vormingscentrum over de Noordzee, het Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek (I.Z.W.O. thans VLIZ), het Marien Ecologisch Centrum, de Belgische vereniging voor Conchylologie, de Société Belge de Malacologie, scheepsmodellenbouw, het Visserijmuseum van Oostduinkerke, boekhandel Bioserv met maritieme werken, folkloregroep " De Zeepaardjes" en dies meer. Het was ook de laatste keer dat er in de zaal EL Mar een manifestatie was want het mooie gebouw werd wat later afgebroken om plaats te maken voor appartementen.

Het jaar daarop in 1993 eind juli-begin augustus was er een tweede en grotere uitgave van Zeesymfonie in het Feest- en Cultuurpaleis op het Wapenplein te Oostende met nog meer maritieme organisaties als deelnemers: de Zeemacht palmde de volledige tussenverdieping in, het Koninklijk Meteorologisch Instituut (K.M.I.) verzekerde er een rechtstreekse weerberichtenverbinding, de Beheerseenheid Mathematisch Model van de Noordzee, een stand van het Cruiseship Seastar, de E.G.-Commissie Zeevisserij en de N.D.A.L.T.P. en het K.W. IBIS

Met deze twee tentoonstellingen heeft de Vriendenkring Noordzeeaquarium Oostende aangetoond dat het mogelijk was de "soft" maritieme verenigingen bij elkaar te brengen om zich aan het publiek kenbaar te maken.

De handschoen was geworpen maar niemand raapte ze op tot later Oostende voor Anker daar mogelijkheid in zag en ook de Visserijfeesten ons voorbeeld hebben gevolgd.

Uit de artikels die verschijnen in het driemaandelijks tijdschrift en de activiteiten van de vriendenkring Noordzeeaquarium Oostende (V.N.A.O.) blijkt dat deze vereniging zich niet alleen bezig houdt met visjes in bakjes maar veel meer ook met alles wat met de zee en de menselijke impact op de zee te maken heeft, m.a.w. de maritieme cultuur in de breedste zin van het woord

In het begin van de jaren negentig was er te Oostende zeer weinig te bespeuren van maritieme cultuur Er zijn aan het maritieme niet alleen economische dimensies maar ook sociale, wetenschappelijke, historische, toeristische, kunstgerichte, folkloristische, gastronomische en recreatieve dimensies Van het historisch maritiem erfgoed bleef er schier niets meer over en er was ook nooit een echt beleid gevoerd om dat erfgoed voor de komende generaties te bewaren

Maar onze aandacht moest gaan naar de belabberde toestand waarin het Noordzeeaquarium verkeerde. In een open brief van V.N.A.O. aan de kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen 1994 werd gevraagd dat ze nu en in de komende jaren een strategie zouden uitwerken om de mogelijkheden van het stedelijk Noordzeeaquarium op de Visserskaai te verruimen door verbeteringen aan de infrastructuur, moderniseren en tot nieuwbouw over te gaan Een studie "1894-1994 Honderd jaar Zeeaquaria te Oostende" door medelid Emile Smissaert was aanleiding tot die brief. Immers in 1894 had Eduard Lansweert, apotheker op rust, een aquarium gestart op de hoek van de Van Iseghemlaan en de Louisastraat dat toegankelijk was voor het publiek en verder uitgebaat werd door de fotograaf Le Bon We zijn nu in 2008 veertien jaar verder en vele plannen en beloftes zijn de revue gepasseerd voor een nieuw modern aquarium maar tot nu toe werd er nog niets concreet verwezenlijkt en verwezen naar het jaar 2012, jaar waarin de ondergrondse parkings op de zeedijk tussen het Kursaal en het Klein Strand zouden verwezenlijkt zijn en men dan pas een nieuw aquarium zou voorzien op de dijk aan het Klein Strand.. Ondertussen horen we al andere geluiden daarover en straks iets meer over die snode plannen.

Begin 1996 werd door mij in de Algemene Vergadering van de Cultuurraad Oostende en voor de Commissie voor Cultuur een uitvoerig pleidooi

gehouden voor meer maritieme cultuur in Oostende Het pleidooi kreeg veel aandacht in de pers en schudde sommige instanties wakker tot bij het Provinciebestuur dat in 1997 voor het eerst "De Week van de Zee" organiseerde

Gaandeweg was er een reël te bespeuren voor maritieme cultuur in van elkaar losstaande projecten. Het zeilschip Mercator kwam naar Oostende en kreeg er zijn vaste plaats als museumschip, het Fort Napoleon kreeg de belangstelling van Erfgoed Vlaanderen en Kamiel Diricks kreeg zijn droom verwezenlijkt met de restauratie van het fort en openstelling voor het publiek, de O.129 Amadine werd na veel horten en stoten gerestaureerd door de Maritime Site en op de Visserskaai geplaatst als museumschip met daarbij een ondergronds museum dat herinnert aan de roemrijke Oostendse IJslandvisserij, te Raversijde kwam het vissersdorp, Toerisme Oostende pakte uit met Oostende voor Anker en liet dit organiseren door een Antwerps entertainmentbureau maar al gauw werd de organisatie ervan overgenomen door Hubert Rubben en zijn medewerkers en dit jaarlijks maritieme evenement dat honderdduizend en meer bezoekers trekt is zeker een grote toeristische meerwaarde voor Oostende, ook gastronomie met vistival, maritieme tentoonstellingen in de Venitiaanse gaanderijen, de bouw van de zeilvissloep "Nele", het westerstaketsel en de slipway werden beschermd als maritiem erfgoed enz.

Bij het opdoeken van de R.M.T. kon een klein Comité toch verkrijgen dat de scheepsmodellen uit de handen van de curatoren werden gehouden en toevertrouwd werden aan het heemkundig museum De Plate. De Visserijfeesten kwamen er en de open havendagen op de oosteroever. Maar aan de oosteroever verdween de Marine zonder dat er iets aan herinnert.

Terloops vijftig jaar Zeemacht werd niet in Oostende gevierd maar wel te Zeebrugge...

Maritieme cultuur voor de oosteroever

In mijn pleidooi van 1996 had ik al gesteld dat hoewel de havenbedrijvigheid en ook veel mensen die erin actief zijn zich hoofdzakelijk aan de oosteroever situeren er in dit stadsgedeelte zeer weinig (maritieme) culturele infrastructuur te vinden is. De bewoners van die kant zijn

omzeggens volledig op het centrum aangewezen.

V.N.A.O. heeft daarop gewezen door daadwerkelijk in het bestuursgebouw van de Vismijn maritieme kunsttentoonstellingen te organiseren; iets dat nu ook niet meer mogelijk is door het inpalmen van het gebouw door de Port Control Willy Versluys, een groot voorvechter van maritieme cultuur heeft zijn bedrijf laten versieren met kunstwerken van Willy Bosschem en laatst kwam de Brugse romanschrijver Aspe in één van de volkse visserscafeetjes op de H. Baelskaai om inspiratie op te doen voor een nieuw boek. Earth Explorer of het zogenaamde Friemoutcenter is er toch gekomen na veel gehakketak maar heeft weinig te maken met maritieme cultuur tenzij wat met het element water.

De ombouw van het Militair Hospitaal tot appartementsblokken, de bouw van de sokkels voor de windmolens op de Thortonbank door C-Power (zaak die nog jaren verder gaat want na de eerste zes sokkels worden er nog 54 gebouwd.) de afbraak van het oosterstaketsel en de bouw van een nieuwe havenpier, de uitbreiding van het roro-scheepvaartverkeer en de dagelijkse sliert van vrachtwagens heeft veel wat veranderd op de oosteroever.

C-Power heeft er plannen voor een bezoekerscentrum en de goeroes van de bouwpromotoren hebben hun ogen op de oosteroever gericht om er veel appartementen te bouwen.

De slipway is geklasseerd als maritiem erfgoed maar de stad wil ervan af en privé-initiatief heeft het voor een jaar opgenomen.

De vissersvloot is fel verminderd en stemmen gaan op om het vissersdok halfweg te dempen en er parkeerplaats van te maken voor vrachtwagens. Als het dok halfweg gedempt wordt kunnen waarschijnlijk de schepen maar alleen door de sluis bij hoog water.

Bij al deze economische ontwikkelingen moeten deze ook verzoend worden met de ecologische aspecten van de oosteroeversite. Natuurpunt komt er in de pap brokken.

Op 17 september 2008 werden in het Vlaams Instituut voor de Zee de plannen voor de oosteroever om koers te zetten naar het maritiem visitekaartje van de Vlaamse Kust grosso modo uit de doeken gedaan. Bart Slabbinck van Natuurpunt en nu onder de vereniging Buitengoed is de aangestelde coördinator om de projecten voor een museumhaven aan de oosteroever te ontwikkelen na ruggespraak met de gega-

digden die momenteel al uit een vijftigtal bestaan.

Men wil er in de toekomst een dynamisch maritiem cultureel centrum van maken dat kortweg museumhaven wordt genoemd

De ambities zijn zeer groot Private (C-Power) , publieke (haven- en stadsbestuur, Vlaamse Overheid) niet -gouvernementele (Natuurpunt, Buitengoed en Technopolis) engageren zich voor het toekomstplan van de museumhaven

In de oude pakhuizen bij het Maritiem Plein zou een bezoekerscentrum komen waar het rijke verhaal van de Noordzee uiteen gezet wordt.

De Halve maan wordt opgevat als natuurgebied in ere hersteld

De slipway als diagnosecentrum –restaurantie en onderhoud van schepen

De oostelijke loodsen (site MSO) museale invulling

De westelijke loodsen voor maritiem en mariene onderzoek (walfaciliteiten voor VLIZ en BMM)

Met de batterij Hundius het verhaal brengen van maritieme oorlogsvoering.

Een veerboot maakt de verbinding tussen de westeroever en de oosteroever.

De Zoo van Antwerpen heeft er ook interesse in en er zijn geruchten over de planning van een publiek aquarium.

Al deze ambities zijn nog in een vroeg ontwikkelingsstadium en er zal nog wel veel water naar de zee vloeien vooraleer de eerste spadesteek komt, maar volgens Bart Slabbinck zou dat in 2011 zijn.

Wat volgens mij zeer positief is dat met de partners overleg gepleegd wordt en dat ook de bewoners van de oosteroever erbij zullen betrokken worden want ik heb al lang gepleit voor een overlegplatform voor maritieme cultuur

Robert Coelus

Aanvoer van zeebiologisch materiaal en andere van 01/09/2008 tot en met 30/11/2008.

16/09/08	A. Catrysse	1 bot, 1 wijting, 1 paling
17/09/08	0.190	1 blauwe zwemkrab, 1 heremietkreeft
19/09/08	0.190	7 spinkrabben
19/09/08	0.152	visvoer, 7 zeenaalden, 6 meun, 1 schol, 1 kleine tarbot, 2 dikkopjes
20/09/08	0.152	3 kleine gul, 1 kleine pieterman, 1 harnasmannetje, 1 meun
21/09/08	0.152	3 zeenaalden, 1 adderzeenaald, 1 rode poon, 2 kleine zeebaars, 1 kleine zeedonderpad
25/09/08	0.152	2 zeenaalden, 1 meun, 1 puitaal
26/09/08	0.152	2 zeenaalden, 1 meun
27/09/08	0.152	1 zeedonderpad, 1 zeenaald
28/09/08	0.152	1 zeedonderpad
9/10/08	0.62	visvoer
9/10/08	0.152	visvoer, 3 wijtingen, 1 zandspiering
9/10/08	N.95	5 adderzeenaalden, +/- 50 zeepaardjes
9/10/08	Mahon	zeeanjelieren op oesters
10/10/08	0.29	zeehondjes, 2 zeenaalden, 1 zeebaars, 2 pitvis, 1 schol, 1 tong, 1 hooiwagenkrab, 1 spinkrab, 2 kleine strandkrab, 5 heremietkreeft
14/10/08	0.152	2 zeenaalden, 1 wijting
15/10/08	0.152	1 steurgarnaal, 3 harnasmannetjes, 3 wijting, 2 pitvis, 1 spiering, 1 hooiwagenkrab
16/10/08	0.29	1 schol, 1 zeedonderpad, 1 harnasmannetje
29/10/08	0.62	1 zeenaald, visvoer
5/11/08	0.62	visvoer
6/11/08	0.62	visvoer
15/11/08	0.190	6 spinkrabben
17/11/08	0.29	1 gul
27/11/08	0.190	1 octopus, 1 grote pieterman, 5 spinkrabben

**WE DANKEN HIERBIJ VAN HARTE EN OPRECHT ALLE REDERS,
SCHIPPERS, BEMANNINGEN EN PARTICULIEREN VOOR HUN
ONBAATZUCHTIGE INZET VOOR HET NOORDZEE-AQUARIUM**

Lijst steunende leden 2008

Aercke Bianca
Alleman Fernand
Allemeersch Dirk
Allemeersch Guido
Ampe-Vandale
Andriessen Karel
Anseeuw Michel
Barbaix Rachel
Belpaeme Blanche
Berard Julien
Beyen-Pieters Marc
Bienfet Ronald
Billiet Kurt
Billouw Hendrik
Blommaert François
Borny Rolande
Bossaert Jurgen
Boulangier Hendrik
Broux Yvan
Callewaert-Seys Hilda
Carly Ronald
Carton Celina
Cattoor Johan
Caullet-Focke
Claes Albert
Claessens-Verstuyts H.
Claeys Niki
Cleremans André
Coelus Lieven
Coelus Koenraad
Coelus Robert
Constandt Georges
Cordemans Louis
Cordier Maria
De Bruin Henk
De Bruycker Nicole-Pieters R.
De Donder Fernand-Goethals Rika
De Groot Theophiel
De Mey Jef
De Rycker Clothilde
De Vos Bjorn
De Vriendt Wouter
De Wever-Vanlommel
Danneel Guido
Declerck Francine
Demaeght Dirk
Demaré Wim
Demeere Henri
Deramoudt Louis.
Derdeyn Fernand
Derycke Daniël
Dewaegaenaere Joanna
Dewaele Marcel
Dierckens Bernard
Dirickx Kamiel
Dufait Roland
Eerebout Edgard
François Roland-Glibert
Gallant Roger
Garsbeke-Debleecker
Geedts André
Gerard Paul
Germonpré Eddy
Geryl André
Ghevaert Christiane
Ghys-Lenaers Marceline
Goderis Roger
Goemaere Elisabeth
Goorens Marie-Louise
Goormachtig -Peel E.
Gosens-Van Der Velden
Heirwegh Eddy- Bastini
Helsen Ludo
Helsen Yolande
Helsen-Vercammen
Herman Gilbert
Hoornaert Elise
Hostyn Jef
Hubert Georges
Hubrechtsen-Cattoor
Jacobsen Jean
Jansoone R.J.A.
Janssen Colin
Kerger Stefaan
Kiekens Willy
Knoble Heidi
Kunstkring De Peperbusse
Lachat Freddy
Langenaeckens-Geryl
Lambert Geert
Lanoye Monique
Law James De Mey

<i>Leemans Herman,</i>	<i>Van Melkebeek Honoré</i>
<i>Lievens William</i>	<i>Van Ossel Jeannine</i>
<i>Lombard M.</i>	<i>Van Vooren Rita</i>
<i>Lowyck Jan</i>	<i>Vanbillemont Prosper</i>
<i>Luc Del Monte</i>	<i>Vande Castele Louis</i>
<i>Mabieu Marue-Christine</i>	<i>Vandekerchove Marc</i>
<i>Martinsen Eduardus</i>	<i>Vandenbussche Willy</i>
<i>Michielsens Karel</i>	<i>Vandendriessche Carine</i>
<i>Mille Henri</i>	<i>Vandendriessche Devos</i>
<i>Montey-Torney</i>	<i>Vandenkerckbove Alexandra</i>
<i>Moyaert Luc-Belpaeme Chr.</i>	<i>Vanbassel-Devulder</i>
<i>Mynn Joan</i>	<i>Vanbee Roger</i>
<i>Panesi Dick</i>	<i>Vanboeck Leopold</i>
<i>Philips Freddy</i>	<i>Vanbooren Karine</i>
<i>Pickery Roger</i>	<i>Vanmassenhove Roger</i>
<i>Pillu Raymond</i>	<i>Vanraepenbusch Linda</i>
<i>Plaetevoet Raymond</i>	<i>Vanslembrouck Philip</i>
<i>Porta Rosette</i>	<i>Vansteene Urbain</i>
<i>Pottier Patrick-Herckens Annemarie</i>	<i>Vansuyt Roland</i>
<i>Prinzie Valere</i>	<i>Vantorre Amedé</i>
<i>Puis Irene</i>	<i>Vanwallegbem René</i>
<i>Remaut Germain</i>	<i>Verbeke Frans</i>
<i>Remaut Jeannette</i>	<i>Verburgh Maria</i>
<i>Roels Carlos</i>	<i>Verdruyve Oscar</i>
<i>Sanders Laura</i>	<i>Verkempynck Jean-Pierre</i>
<i>Serie Edmond</i>	<i>Vermandel Patrick</i>
<i>Severijns Natalis</i>	<i>Verminck Danny</i>
<i>Severy Ronny.</i>	<i>Verstraete Dirk</i>
<i>Sincfale Museum</i>	<i>Vleminkx-Teughels</i>
<i>Slabbinck Patricia</i>	<i>Vyncke Wilfried</i>
<i>Sleuyter-Smessaert</i>	<i>Vyvey Jean</i>
<i>Smeyers Victor</i>	<i>Walrave Luc</i>
<i>Sobry Gbislaine</i>	<i>Weerbrouck Daniël</i>
<i>Soetaert-Versluis</i>	<i>Westerlinck René</i>
<i>Spaan Hugo</i>	<i>Willaert Jean-Pierre</i>
<i>Stafford Geoffry</i>	<i>Witdoeckt Flory</i>
<i>Stuypens Alain</i>	<i>Wynsberghe-Barbaix</i>
<i>Swinnen Frank</i>	<i>Zonnekeïn-Laplasse</i>
<i>Thyses Bernadette</i>	<i>Zeegenootschap Vuurtoren</i>
<i>Ulin Georges</i>	
<i>Van Coillie Georges M</i>	<i>Deze lijst vermeldt de leden die</i>
<i>Van Acker André</i>	<i>12,50 euro en meer als lidgeld</i>
<i>Van Assche Mia</i>	<i>betaalden. Hun belangrijke</i>
<i>Van De Wijnckel G.</i>	<i>steun verruimt de werking van</i>
<i>Van Der Cruyssen Gabriël</i>	<i>de vereniging.</i>
<i>Van Hove Yasmina.</i>	<i>Een zeer hartelijke dank.</i>
<i>Van Loo Roland</i>	

ONS GAZETJE

1. Op 28 oktober 2008 overleed medelid Arthur Craey in de leeftijd van 64 jaar. Hij was de "vader" van de jeugdherberg De Ploate in de Langestraat te Oostende en tevens voorzitter van het Marien Ecologisch Centrum. De uitvaartplechtigheid was in de St Petrus en Pauluskerk te Oostende op maandag 3 november 2008.
Aan zijn echtgenote Ria Vinck, zijn zonen Carl en Filip en verdere familieleden onze oprechte deelneming
2. Tijdens de herfstvakantie (november 2008) stelde kunstfotograaf Adriaan Huys een gedeelte van zijn maritiem fotografisch werk tentoon in het Noordzeeaquarium. Hij mocht rekenen op heel wat belangstelling.
3. Op 18 oktober 2008 was er een groepsreis naar Engeland gepland. Vijftig deelnemers bezochten het nieuwe shoppingcentrum Westwood Cross en de havenstad Ramsgate.
Een twaalftal van onze leden samen met leden van de modelbouwclub De Dissel deden een citytrip naar Barcelona.
4. Medelid Ivan Fonteyne heeft op 7 december 2008 's morgens om 7u 30 een aangespoelde BRAAM gevonden ter hoogte van het Klein Strand te Oostende. Het exemplaar was zeer vers want de kieuwen waren mooi rood. Lengte van het lichaam van de braam 38 cm en tot de staartwortel 51,50 cm. De Braam is een zeer zeldzame vis voor onze kust. Er was een noordwestbries van kracht 6 op Sinterklaasdag en 's anderendaags op 7 december windkracht 2 van het westen.
Op dezelfde dag spoelden er ook 17 bramen aan op Texel. Dat was geleden sedert 1976 want toen spoelden er in Nederland 107 aan.
5. Op 25 juli 2009 wordt een groots feest georganiseerd om en rond de Spuikom te Oostende. Meer daarover in ons volgend tijdschrift.
6. Wie meer wil weten over natuurgebieden in de Noordzee surft naar www.natuurpunt.be/kustwerkgroep. Daar vind je het rapport.

**En beste leden vergeet niet uw jaarlidgeld 2009 te vereffenen.
We danken u alvast voor de sympathie en de steun.**